

Gewaarmerkt als
behorende bij besluit
2 oktober 2019

Ruimtelijke onderbouwing

ten behoeve van Zonnepark Sportpark Sappemeer
in de gemeente Midden-Groningen

Versie 1.2
Datum juni 2018,
(aanvulling september 2018)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1. Aanleiding	4
2. Locatie	4
3. Nut en noodzaak	5
4. Planologische regeling	6
5. Afwijken van het bestemmingsplan	6
6. Planmethodiek en verbeelding	7
7. Leeswijzer	7
2. Gebieds- en projectbeschrijving	8
1. Het projectgebied	8
2. Projectbeschrijving	9
3. Beleidskader	11
1. Rijksbeleid	11
2. Provinciaal beleid	12
3. Gemeentelijk beleid	14
4. Omgevingsaspecten	15
1. Milieuzonering	15
2. Reflectie en duisternis	15
3. Geluid	16
4. Water	16
5. Bodem	17
6. Archeologie en Cultuurhistorie	17
7. Ecologie	19
8. Externe veiligheid	19
9. Luchtkwaliteit	20
10. Milieueffectrapportage	20
5. Procedure en uitvoerbaarheid	22
1. Procedure	22
2. Participatie	22
3. Economische uitvoerbaarheid	22
6. Conclusies	21

1. Inleiding

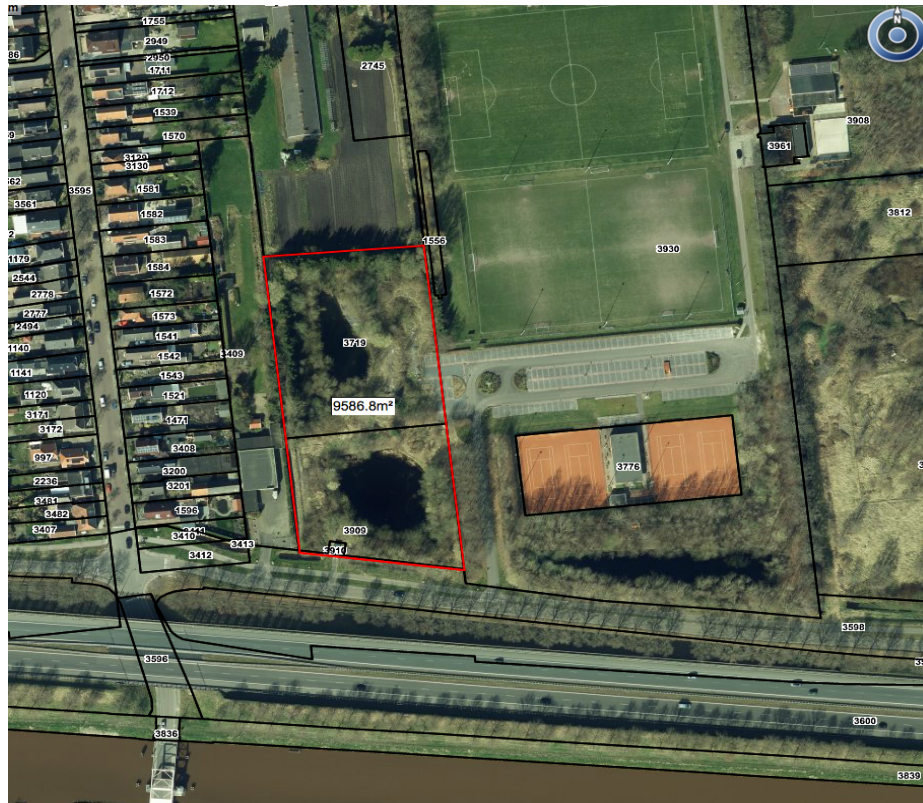
1. Aanleiding

Aanleiding voor deze ruimtelijke onderbouwing is het voornemen voor het oprichten van een zonnepark op een stuk grond ten noorden van de Rijksweg Oost en ten oosten van de bebouwing oostzijde van de Slochterstraat in Sappemeer. Het gaat om een gebied van bijna 1 hectare. Riemersma Projecten Drachten B.V. is voornemens om een zonnepark te realiseren op deze locatie. Door Lindemans Landschapsarchitecten is een landschappelijke inpassing opgesteld. Deze ontwikkeling is niet passend in het geldend bestemmingsplan Buitengebied. Om de ontwikkeling mogelijk te maken worden een procedure voor een omgevingsvergunning doorlopen.

2. Locatie

Het projectgebied ligt ten noorden van de Rijksweg Oost in Sappemeer. Ten oosten van de locatie liggen sportvelden van de voetbalvereniging en tennisvereniging. Het projectgebied heeft een oppervlak van 0,95 ha. De locatie bestaat uit 2 kadastrale percelen met de codes Sappemeer sectie F 3719 en Sappemeer sectie F 3909. Voor het plaatsen van een trafo is in 2017 aan de noordzijde van de locatie een stukje van 39 m² van de kavel afgesplitst.

Op de locatie heeft een restaurant gestaan welke een aantal jaren geleden door brand is verwoest. Na de brand is de begroeiing op de locatie sterk verwilderd. De twee visvijvers die bij het restaurant behoorden zijn grotendeels dicht geslipt. Het geheel maakt een haveloze en vervallen indruk. Het terrein is weliswaar omheind, maar regelmatig maken jeugd en jongeren gebruik van deze locatie waarbij de voor gelegen parkeerplaats als ontmoetingspunt wordt gebruikt. Ook wordt er af en toe afval gestort. Op navolgende luchtfoto is het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging projectgebied (rood omlijnd)

3. Nut en noodzaak

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning. Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020. De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord die Europese taakstelling voor Nederland verhoogd naar 16% in het jaar 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Voor de overheid is zonne-energie, naast andere vormen van duurzame energie, één van de bronnen van duurzame energie die benut moet worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen.

Zonne-energie zal een belangrijk aandeel gaan leveren in de toekomstige duurzame energievoorziening. Zonne-energie is degelijk en betrouwbaar, flexibel te ontwikkelen en kan dicht bij de gebruiker worden gerealiseerd. Maar zonne-energie vraagt ook om ruimte. Deels kan die ruimte gevonden worden door bestaande bouwwerken te benutten en door extra functies aan een ruimte toe te voegen. Een goed voorbeeld hiervan is een parkeerterrein met zonnecarports. Maar dan nog is er veel extra ruimte nodig. Voor de komende 10 jaar wordt de behoefte op zonne-energie ingeschat op 14 gigawatt (getallen gebaseerd op de Nationale Energieverkenning 2016). Wanneer daarvan

een derde op daken van woningen en bedrijfspanden wordt gerealiseerd, blijft er nog steeds circa 10 gigawatt over die op land zal moeten worden opgesteld. Dit komt overeen met circa 10.000 hectare zonnestroom.

4. Planologische regeling

Het vigerende bestemmingsplan ter plaatse van de gronden is het bestemmingsplan Buitengebied, vastgesteld op 23 augustus 2010. Een fragment van de verbeelding van het bestemmingsplan is in navolgend figuur weergegeven. Het plangebied heeft op grond van dit bestemmingsplan de enkelbestemming 'Sport'. Tevens gelden een tweetal gebiedsaanduidingen te weten "milieu – geurzone 100 meter" en "milieu – geur en geluidzone 50 meter". Voor het westelijk deel van de projectlocatie is de dubbelbestemming 'Waarde - Karakteristieke bebouwing' van toepassing.

Figuur 2. Fragment plankaart vigerend bestemmingsplan Buitengebied

Binnen de regels die gelden op grond van het huidige bestemmingsplan is het niet mogelijk een zonnepark op te richten. Er zal dus van het vigerende bestemmingsplan moeten worden afgeweken.

5. Afwijken van het bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplannen afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met een omgevingsvergunning, als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en toont aan dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

6. Planmethodiek en verbeelding

Volgens de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening is een analoog en digitaal besluitvlak van het plangebied gemaakt. Er zijn geen bouw- en gebruiksregels opgesteld voor dit plan. De omgevingsvergunning (het besluit) –inclusief deze ruimtelijke onderbouwing- vormen namelijk de directe bouwtitel voor het plan.

7. Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk geeft de beschrijving van de bestaande situatie en het project weer. Het derde hoofdstuk gaat in op het van toepassing zijnde beleidskader. Hoofdstuk vier behandelt de omgevingsaspecten. Hoofdstuk vijf gaat in op de procedurele aspecten en de economische uitvoerbaarheid. Het zesde en laatste hoofdstuk geeft de conclusies van de onderbouwing weer.

2. Gebieds- en projectbeschrijving

1. Het projectgebied

Het projectgebied waarop het zonnepark is beoogd ligt ten noorden van de Rijksweg Oost en ten oosten van de bebouwing aan de Slochterstraat in Sappemeer. De locatie ligt in het buitengebied met o.a. diverse landbouw en glastuinbouwactiviteiten. De locatie ligt ingeklemd tussen de bebouwing aan de Slochterstraat en de sportvelden. Op de locatie werd een restaurant met visvijvers geëxploiteerd. De parkeervoorziening werd gedeeld met de Tennisclub. Een brand heeft het pand verwoest en alleen de restanten van de visvijvers en ophogingen in het terrein zijn nog zichtbaar. Het geheel was overwoekerd met struikgewas (m.n. braamstruiken). In het voorjaar 2018 zijn deze verwijderd.

Aangezien de huidige eigenaar van de grond niet binnen de gestelde termijn herbouw heeft laten plaats vinden, is de mogelijkheid om dit alsnog te doen verstreken. Op grond van het bestemmingsplan is de kavel uitsluitend bedoeld voor 'sport'. Aangezien zowel de voetbalvereniging als tennisvereniging geen behoefte hebben aan uitbreiding, en er ook geen andere bestemming in het vershiet ligt, is de status van de kavel een braak stuk liggend terrein.

Figuur 3. Zicht op locatie vanaf de zuidzijde. Op de achtergrond de kassen en links de bebouwing Slochterstraat

Figuur 4. Voorzijde locatie vanaf de Rijksweg Oost met trafostation Enexis.

Ondanks het feit dat het geheel is omheind, maken jeugd en jongeren gebruik van het gebied. De buurt merkt op dat vooral in het weekend de locaties wordt gebruikt als ontmoetingsplaats. Grote hinder wordt niet ondervonden, maar sporen in de vorm van zwerfafval, kapotte flessen, etc. zijn vaak zichtbaar. Ook wordt het gebied soms gebruikt voor het storten van (groen)afval. Buurtbewoners zijn ingenomen met een herinrichting van het gebied en een deugdelijke omheining van het terrein. Men ziet het zonnepark derhalve als een verbetering van de omgeving.

Middels het realiseren van een zonnepark tracht de eigenaar een zinvolle (tijdelijke) bestemming te geven aan het gebied. Het belangrijkste voordeel hiervan is dat er geen kostbare land- of tuinbouwgrond wordt ingezet voor energieopwekking. Bijkomend voordeel is dat er tot genoegen van de gebruikers van de sportvoorzieningen en omwonenden op kleine schaal een herinrichting van het gebied plaats vindt met een verbetering van de infrastructuur zoals hekwerk, toegang, aanpassing parkeervoorziening, etc. en het aanzicht.

2. Projectbeschrijving

Het voornemen is om het projectgebied in te richten met zonnepanelen. Het plangebied (ca. 1 ha) biedt ruimte voor ongeveer 3.000 panelen. In totaal kan in het projectgebied ca. 0,85 MWp aan zonne-energie worden opgewekt. Hiermee kunnen ca. 230 huishoudens van

elektriciteit worden voorzien. De realisatie van het zonnepark levert daarmee een bijdrage aan de energievoorziening in de gemeente Midden-Groningen. De initiatiefnemer van het project heeft de intentie om de opgewekte energie aan te bieden aan een noordelijk werkend energiebedrijf (VanOns). Hierdoor kunnen klanten van dit bedrijf (leden van lokale energiecoöperaties) stroom kopen die lokaal wordt opgewekt.

De opstelling van zonnepark Sportpark Sappemeer zal een zuidopstelling worden. Hierdoor ontstaat er noch voor het voorbijgaande verkeer noch voor omwonenden hinder vanwege reflectie. De bestaande kavelrichting en vorm blijven in het zonnepark behouden. De panelen hebben een hoogte van maximaal 1,95 m hoog en de rijen hebben een onderlinge afstand van ca 2,7 m.

Landschappelijke inpassing

Voor het projectgebied is een ontwerp met landschappelijke inpassing gemaakt door Lindemans Landschapsarchitecten. Deze landschappelijke inpassing is als aparte bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. Het ontwerp voor de inpassing en inrichting is in navolgend figuur weergegeven.

Figuur 5. Ontwerp inrichtingsplan Zonnepark Sportpark Sappemeer

3. Beleidskader

1. Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De rol van de rijksoverheid in het ruimtelijke beleid voor nationale elektriciteitsvoorziening is gelegen in het zorgen voor voldoende ruimte voor een adequate infrastructuur. Energiezekerheid is een belangrijk economisch goed. Het Rijk wijst daarbij o.a. de tracés van hoogspanningsverbindingen (vanaf 220 kV) en locaties voor de opwekking van elektriciteit (vanaf 500 MW) aan en zorgt voor de inpassing hiervan. Het project zonnepark Sappemeer valt hier niet onder, aangezien circa 0,85 MW zal worden opgewekt.

Het Rijk zet in op een transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is.

Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorziening (zoals zonne-energie en biomassa). Het ruimtelijk rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, project Mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, Ecologische Hoofdstructuur, erfgoederen van universele waarden, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeer-gebied.

Het onderhavige project heeft geen betrekking op de voornoemde rijksbelangen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Daarin staat dat pas als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende ruimte biedt om aan de ruimte-vraag van het plan te voldoen, er sprake kan zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het begrip “stedelijke ontwikkeling” is daarbij als volgt gedefinieerd: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Afweging

Een zonnepark betreft geen stedelijke functie in de zin van de ladder voor duurzame verstedelijking, zoals hiervoor genoemd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 februari 2015 (201400570/1/R6) bevestigt dat functies die niet onder begripsbepaling zijn genoemd en ook niet in de handreiking zijn genoemd, niet als verstedelijking worden aangemerkt. Daarbij merkt de Afdeling op dat de strekking van de regeling gericht is op het tegengaan van leegstand. Het zonnepark leidt niet tot leegstand elders, maar benut een braakliggend terrein. De ladder van duurzame verstedelijking is op dit project niet van toepassing.

Energieakkoord voor duurzame groei

In september 2013 sloten meer dan 40 organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei. Eén van de doelen is het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4%) naar 14% in 2020. Een verdere stijging van dit aandeel naar 16% is beoogd in 2023. Om dit te bereiken, is een tiental pijlers geformuleerd. Pijler 3: gaat over het stimuleren van decentrale duurzame energie, waaronder zonne-energie. In het Energieakkoord is aangegeven dat voor deze vorm vooral belemmeringen weggehaald moeten worden. Belemmeringen zijn onder meer (niet uitputtend) een goede ruimtelijke inpassing om belemmeringen bij vrijwaringsgebieden waar mogelijk weg te nemen, het actualiseren van bouwregelgeving aan een grotere inzet van hernieuwbare energie, het actualiseren van vergunningsprocedures gericht op snellere toepassing van innovaties en het verkorten van project doorlooptijden.

2. Provinciaal beleid

Omgevingsvisie 2016-2020

Op 1 juni 2016 hebben de Provinciale Staten van de provincie Groningen de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020 vastgesteld. In deze Omgevingsvisie wordt het beleid verwoord zoals dat geldt voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. In de bijbeho-

rende Omgevingsverordening heeft de provincie de regels vastgelegd waaraan de planologische ontwikkelingen moeten worden getoetst.

Volgens de Omgevingsvisie wil de provincie Groningen ruimte geven aan zonneparken in het buitengebied. Daarbij is de gemeente verantwoordelijk voor de afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing van zonneparken binnen stedelijk gebied en bij zonneparken kleiner dan 1 hectare in het buitengebied mits aansluiten aan het stedelijk gebied. Zonneparken groter dan 1 hectare aansluitend aan stedelijk gebied of aangrenzend aan een bouwblok of met een lijnvormige indeling en opstelling worden door de Provincie begeleidt. Op basis van een integrale gebiedsvisie heeft Gedeputeerde Staten van de provincie locaties aangewezen waar zonneparken los in het buitengebied kunnen worden gerealiseerd.

Zonneparken zijn alleen toegestaan op basis van technisch economische levensduur. Deze bepaling leidt er toe dat locaties die worden benut voor zonneparken na afloop van de gebruikperiode weer voor de oorspronkelijke functie kunnen worden benut.

Het beleid uit de Omgevingsvisie 2016-2020 is in de Omgevingsverordening vertaald naar concrete beleidsregels.

Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016

De Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 (hierna Omgevingsverordening genoemd) bevat de regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. De Omgevingsverordening is nauw verbonden met de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016 - 2020 zoals hierboven is beschreven. Op 15 november 2017 is de actualisatie van de Omgevingsverordening 2016 vastgesteld.

De beleidsregels voor zonneparken zijn vastgelegd in Artikel 2.42.1 Zonneparken. Op grond van dit artikel kunnen het College van Burgemeester en Wethouders een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening voor het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar. Op voorwaarde dat het gaat om een zonnepark aangrenzend aan het bestaand stedelijk gebied, indien het zonnepark ruimtelijk ondergeschikt is aan het aangrenzende bestaand stedelijk gebied, en de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur. Onderhavig project heeft een oppervlakte van ca. 0,95 ha en grenst aan het stedelijk gebied, waardoor gebruik kan worden gemaakt van deze regeling.

In de Omgevingsverordening is daarnaast bepaald dat aan de omvang, situering en inrichting van het park een inrichtingsplan ten grondslag ligt. Het inrichtingsplan dient rekening te houden met de a) historische landschapsstructuur, b) de afstand tot andere ruimtelijke elementen en c) een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de benodigde voorzieningen

en installaties. Voor onderhavig project is een landschappelijke inpassing opgesteld door Lindemans Architecten, dat als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing is toegevoegd.

Energietransitie 2016-2019

Op 16 maart 2016 heeft Provinciale Staten Groningen onder de titel *“vol ambitie op weg naar transitie”* het programma Energietransitie 2016-2019 vastgesteld. Het doel van dit programma is om de energietransitie te versnellen. In 2020 moet 21% van de Groningse energievoorziening duurzaam zijn. In 2035 moet dit percentage 60 zijn om vervolgens in 2050 volledig energie duurzaam te zijn. Naast allerlei andere bronnen kunnen zonneparken een belangrijke bijdrage leveren aan de transitiedoelen. De realisatie van het zonnepark draagt bij aan deze doelstelling.

3. Gemeentelijk beleid

De gemeente Midden-Groningen heeft stevige ambities ten aanzien van duurzaamheid en CO2 reductie. De gemeente wil vooral inzetten op zonne-energie. De gemeente heeft nog geen eigen beleid ten aanzien van zonnepaneelvelden. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak duurzaamheid. Doel hiervan is te komen tot een uitvoeringsagenda en een kader voor duurzaamheidsprojecten en – initiatieven. In dit kader wordt een leidraad opgesteld.

De realisatie van het zonnepark levert een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Midden-Groningen. Daarnaast helpt een zonnepark mee aan de bewustwording van duurzaamheid onder de gehele gemeenschap en dit heeft een stuwend effect op andere duurzame initiatieven.

4. Omgevingsaspecten

1. Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (woningen) noodzakelijk. Hiertoe wordt de richtafstanden lijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd, zoals opgenomen in de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Een zonnepark vormt geen milieuhinderlijke bedrijfsactiviteit in termen van milieuzonering, zoals opgenomen in de VNG-publicatie. Eventuele geluidhinder zou door transformatoren kunnen ontstaan. Het betreft transformatoren die vergelijkbaar zijn aan die in woonwijken. Voor transformatorstations (een buitengewoon conservatieve benadering van de te plaatsen transformatoren) geldt op grond van de VNG-publicatie een te hanteren afstand van 30 m. De transformatorstations zullen dusdanig in het plangebied worden gesitueerd, dat aan deze richtafstand van ten minste 30 m ten opzichte van de dichtstbijzijnde woning zal worden voldaan. Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering de ontwikkeling niet in de weg staat.

2. Reflectie en duisternis

Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter niet veel reflecties om de eenvoudige reden dat licht dat gereflecteerd wordt niet effectief is voor het opwekken van elektriciteit. Het percentage reflecties gaat om 3 à 5% bij een normale lichtinval¹. De reflecties (voor zover nog aanwezig) hangen daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie veelal omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie worden gerealiseerd in een hellingshoek van 10 graden. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten.

Met betrekking tot duisternis kan worden opgemerkt dat het project geen lichtuitstraling zal hebben. Er is op het terrein geen sprake van verlichting.

1

http://www.recgroup.com/sites/default/files/documents/reflectivity_and_iam.pdf

3. Geluid

Een zonnepark vormt een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Het zonnepark is een type A-inrichting. De inrichting valt daarmee onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit maar er is geen melding of omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu nodig. Op voorhand kan worden geconstateerd dat deze inrichting geen relevante geluidbelasting veroorzaakt. Specifiek geluidsonderzoek is dan ook niet aan de orde.

Een zonnepark is geen geluidgevoelig object, waardoor onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder achterwege blijft. Tevens is de in het bestemmingsplan opgenomen 'geluidszone met 50 dB(A)-contour' niet van invloed op het te realiseren zonnepark. Het plan is wat betreft geluidshinder uitvoerbaar.

4. Water

Beleidskader

Op grond van artikel 3.1.6 uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin dient te worden ingegaan op de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het projectgebied ligt in het beheergebied van het waterschap Hunze en Aa's.

Inrichting projectgebied

Op dit moment bevinden zich op het terrein twee kunstmatig aangelegde visvijvers. Deze zijn echter niet meer in gebruik. De vijverfolie begint op diverse plaatsen te scheuren. Voor het Waterschap Hunze en Aa's zijn de vijvers niet met de C-status geclassificeerd, hetgeen betekent dat door demping geen compensatieplicht ontstaat. Wel zal het gebied zodanig worden ingericht dat het de mogelijkheid heeft om water een korte tijd op te vangen en bij een bepaald peil te lozen op de naast gelegen sloot waarvoor een schouwplicht bestaat.

Het verharde oppervlak van het gebied neemt door de realisatie van het zonnepark af. Dit is het gevolg van het feit dat door de herinrichting van het terrein ca. 30 parkeerplaatsen komen te vervallen. Het betreft een gebied met een oppervlakte van ca. 470 m².

Met uitzondering van het transformatorhuisje van enkele vierkante meters worden er geen gebouwen geplaatst of fundering aangelegd. De zonnepanelen rusten op een lichte installatie op schroefpoten die de grond in worden geboord. Over het gehele projectgebied bezien neemt het totale oppervlak aan verharding niet toe.

Watertoetsprocedure

Op 21 juni 2018 is het waterschap over de plannen geïnformeerd middels de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De uitkomst hiervan is dat de korte watertoetsprocedure kan worden doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap Hunze en Aa's een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van een standaard waterparagraaf. Deze standaard waterparagraaf is bijgevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing.

De waterhuishoudkundige situatie zal echter door de realisatie van het zonnepark niet tot nauwelijks wijzigen. Het regenwater zal van de zonnepanelen afspoelen op de bodem. Het regenwater stroomt af de vrije ruimte tussen de opstellingen. Daar wordt geen gesloten verharding aangelegd; het regenwater kan onbelemmerd infiltreren. Compensatie van verharding is, zoals ook bovenstaand aangegeven niet aan de orde. De zonnepanelen en de constructie wordt uitgevoerd van niet-uitloogbare materialen. Het plan zal een geringe invloed hebben op de waterhuishouding.

5. Bodem

Het Besluit Bodemkwaliteit streeft naar duurzaam bodembeheer waarbij een balans gezocht wordt tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu enerzijds en het gebruiken van de bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen anderzijds. Het Besluit bevat regels voor kwaliteitsborging (Kwalibo), bouwstoffen, grond en baggerspecie. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet de vraag worden gesteld of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het huidige of toekomstige gebruik van die bodem en of deze optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Het uitgangspunt hierbij is dat aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet. Dit is het zogenaamde stand still-beginsel. Het zonnepark wordt gevormd door bouwwerken, waar geen personen verblijven. Daarnaast zijn er geen grootschalige bodemingrepen aan de orde, waardoor grond moet worden afgevoerd of iets dergelijks. Het projectgebied bestaat uit braakliggende grond. Het gebruik van het projectgebied als zonnepark heeft geen invloed op de bodemkwaliteit of op een eventueel hernieuwd gebruik (sport) in de toekomst. Tevens is een zonnepark een niet voor verminderde milieuhygiënische kwaliteit van de bodem gevoelige functie. Bodemonderzoek kan derhalve achterwege blijven. De kwaliteit van de bodem staat daardoor de uitvoerbaarheid van de omgevingsvergunning niet in de weg.

6. Archeologie en Cultuurhistorie

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is vastgelegd dat bij ruimtelijke planontwikkelingen een samenhangende afweging van alle belangen moet plaatsvinden. Tot die belangen wordt ook het cultureel erfgoed gerekend. In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is daarom sinds 1 juli 2012 de verplichting opgenomen om in de ruimtelijke ordening "rekening te houden met aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten".

Cultuurhistorie

In het geldend bestemmingsplan Buitengebied geldt voor het westelijk deel van de projectlocatie de dubbelbestemming 'Waarde - Karakteristieke bebouwing'. Deze bestemming zorgt voor het behoud, het herstel en bescherming van de karakteristieke, met de historische ontwikkeling samenhangende structuur en bebouwingsbeeld. Binnen het projectgebied is geen bebouwing aanwezig. Het aan te leggen zonnepark volgt daarnaast de bestaande verkavelingsstructuur. Het project

leidt daardoor niet tot versterking van de historische structuur of het bestaande bebouwingsbeeld.

Archeologie

Naast gebouwd erfgoed is er nog een categorie erfgoed, te weten archeologie. Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is het behoud van waardevolle archeologische waarden en van cultuurhistorische en cultuurlandschappelijke relictten.

De actuele archeologische verwachtingskaart Midden-Groningen geeft een inventarisatie van archeologische en cultuurhistorisch landschappelijke waarden. Deze kaart wordt voortdurend geactualiseerd. Onderstaand is een fragment van deze kaart (mei 2018) weergegeven.

Figuur 6. Uitsnede archeologische verwachtingskaart

De feitelijke bescherming van de archeologische en cultuurhistorisch landschappelijke waarden wordt geregeld in bestemmingsplannen en de erfgoedverordening. Naast voorgenoemde dubbelbestemming voor karakteristieke bebouwing, kent het geldend bestemmingsplan Buitengebied geen aanvullende bestemmingsregels op het gebied van cultuurhistorie of archeologie.

De graafwerkzaamheden voor een zonnepark zijn daarnaast ook zeer beperkt. Ook de middenspanningskabel wordt slechts op geringe diepte ingegraven en voor de veiligheid afgedekt met een betonplaat. Op die manier wordt door het project geen schade toegebracht aan archeologische waarden. De afstand die met de middenspanningskabel moet worden overbrugd is minimaal, omdat op het terrein al een trafo staat van Enexis.

Op grond van bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de realisatie van het zonnepark niet leidt tot verstoring van cultuurhistorische of archeologische waarden in het projectgebied.

7. Ecologie

Bij ruimtelijke plannen is het van belang om aandacht te besteden aan beschermde natuurwaarden. De effecten op natuurwaarden dienen te worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De wettelijke grondslag hiervan ligt per 1 januari 2017 in de Wet natuurbescherming.

In de huidige situatie is sprake van agrarisch gebruik, met beperkte ecologische waarde.

De relevante wijzigingen in het projectgebied zijn:

- egaliseren van het terrein en vervolgens inzaaien met gras;
- aanleg zonneveld, voorzieningen en aanleg landschappelijke inpassing. Bij de aanleg van het zonnepark wordt gebruik gemaakt van licht materieel. De tijdelijke bouwplaats wordt voorzien van rijplaten;
- het gebruik van het terrein als zonneveld.

De ecologische effecten van het project zullen zeer beperkt zijn. Daarbij kan het project juist veel bijdragen aan de biodiversiteit. Met name de ruimte onder de panelen leent zich goed voor de ontwikkeling van gevarieerde flora. Hiermee worden voor bijen, vlinders en overige insecten gunstige omstandigheden gecreëerd. De randen van de zonneparken lenen zich voor zones van natuurontwikkeling.

Door Bureau Otte Groen Advies is op 30 april 2018 een ecologische inventarisatie uitgevoerd. De notie is als separate bijlage bijgevoegd. In de notitie wordt geconstateerd dat in redelijkheid kan worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.

8. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Een zonnepark is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (er zijn geen personen aanwezig). Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn dan ook geen belemmeringen aan de orde.

9. Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase. In de gebruiksfase vindt incidenteel verkeer plaats die samenhangt met het beheer en onderhoud van de zonneparken. Luchtverontreiniging is daardoor niet aan de orde. Het aspect luchtkwaliteit staat de realisatie van het zonnepark dan ook niet in de weg.

10. Milieueffectrapportage

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG richtlijn milieueffectbeoordeling.

Realisatie van projecten met zonne-energie worden niet in het Besluit milieueffectrapportage genoemd. Zonneparken staan als zodanig niet op de D-, of C-lijst. Wel zijn er twee activiteiten op de D-lijst waar een zonnepark onder lijkt te kunnen vallen:

- D9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan
- D22.1: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water

Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied². De ontwikkeling van een zonnepark met een omvang zoals in dit project begroot kan niet onder categorie D9 wordt geschaard, behalve in het geval dat een zonnepark onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject.

Ook categorie D22.1 is niet van toepassing, aangezien er productie van elektriciteit, stoom en warm water nodig is, om hieronder te vallen. In dit geval is dus voor zonneparken geen vormvrije m.e.r. beoordeling nodig.

² http://wetten.overheid.nl/BWBR0020748/2014-01-01#Hoofdstuk1_Artikel1

Gelet op de kenmerken van het project (zonnepark) en de aard van de milieu-effecten (zeer beperkt), wordt geconcludeerd dat ook anderszins er geen aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling.

5. Procedure en uitvoerbaarheid

1. Procedure

Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht (Bor) verplicht om bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning overleg te voeren met het Rijk, de provincie en het waterschap. Dit overleg is vormvrij en de betreffende instanties kunnen ook aangeven wanneer overleg niet nodig is.

Burgers en maatschappelijke instanties worden tijdens de termijn van terinzage legging van het ontwerpbesluit in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.

2. Participatie

De initiatiefnemers vinden participatie van omwonenden belangrijk uit het oogpunt van draagvlak en betrokkenheid van de omgeving. Het park is echter te kleinschalig om hier speciale instrumenten zoals crowdfunding voor in het leven te roepen. Omdat in de directe nabijheid al een postcoderoosproject wordt gerealiseerd onder de naam Sun Broucke, is er voor gekozen om voor dit project deze formule niet toe te passen. Dit zou anders een concurrerende werking kunnen hebben ten opzichte van eerder genoemd initiatief. Een en ander is afgestemd met de initiatiefnemers van Sun Broucke. Wel bestaat de intentie om de energie die het park oplevert te verkopen aan het noordelijk coöperatief opgerichte energiebedrijf VanOns (voorheen Noordelijk Lokaal Duurzaam). Door klant te worden bij dit bedrijf kan in dat geval gegarandeerd worden dat de elektriciteit lokaal is opgewekt. VanOns kent verder een aantrekkelijk uitkeringsvergoeding voor aangesloten lokale energiecoöperaties die naar eigen inzicht kan worden besteed ten behoeve van maatschappelijke of culturele doeleinden.

3. Economische uitvoerbaarheid

Er zijn geen gemeentelijke kosten (met uitzondering van de kosten voor het in procedure brengen van de omgevingsvergunning) aan het plan verbonden. De kosten die de gemeente maakt voor de procedure kunnen worden gedekt uit de leges.

Gelet op de aard (geen gebouw) en omvang van het planvoornemen kan een exploitatieplan achterwege blijven. De uitvoering van het planvoornemen en daarmee samenhangende kosten komen voor rekening van de initiatiefnemer. Tussen initiatiefnemer en de gemeente wordt een planschadeovereenkomst afgesloten.

6. Conclusies

In voorliggende ruimtelijke onderbouwing is de voorgenomen bouw en het gebruik van de gronden als zonnepark getoetst aan het ruimtelijk beleid en het beleid en de normstelling ten aanzien van relevante sectorale aspecten. Uit de toetsing blijkt het volgende:

- De beoogde ontwikkeling is niet in strijd met het rijks-, provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid;
- De beoogde ontwikkeling past binnen de bestaande ruimtelijke en functionele structuur;
- De diverse omgevingsaspecten staan de uitvoering van het project niet in de weg;
- Er is sprake van een economisch uitvoerbaar project;
- Het project levert een bijdrage aan de ambities met betrekking tot het opwekken van duurzame energie.